

IZVJEŠĆE O RADU U 2023. GODINI

GRADSKI MUZEJ OMIŠ

A.Starčevića 5, 21 310 Omiš, tel. 021/ 861 847

www.gradskimuzejomis.hr, e-mail: gradskimuzejomis@gmail.com

1. MUZEJSKA GRAĐA I DOKUMENTACIJA, TERENSKI RAD S PREGLEDOM STANJA POVIJESNIH LOKALITETA U 2023. G.

Brzet – Crkva sv. Eufemije

Arheološki i konzervatorski radovi na zaštićenom ranokršćanskom kompleksu na Brzetu provode se različitim intenzitetom od 2004. godine. U 2023. godini su nam odobrena sredstva na natječajima Min. kulture (Zaštita i očuvanje nepokretnih kulturnih dobara) i SD županije (Program sufinanciranja projekata arheološkog turizma), te smo istražili dio lokaliteta u JI i JZ segmentu. Time su izvršeni pripremni radovi za provedbu projekta odvodnje, a radove istraživanja i odvodnje nastavljamo u skladu s odobrenim financijama.

Osim arheoloških istraživanja proveli smo i konzervatorsko-restauratorsku sanaciju zidova manjeg objekta u jugoistočnom kutu lokaliteta. Radove je izvršila ovlaštena tvrtka Kvinar d.o.o.

Konzervirani dio arhitekture, foto stanje prije i poslije izvršenih radova, listopad 2023. g.

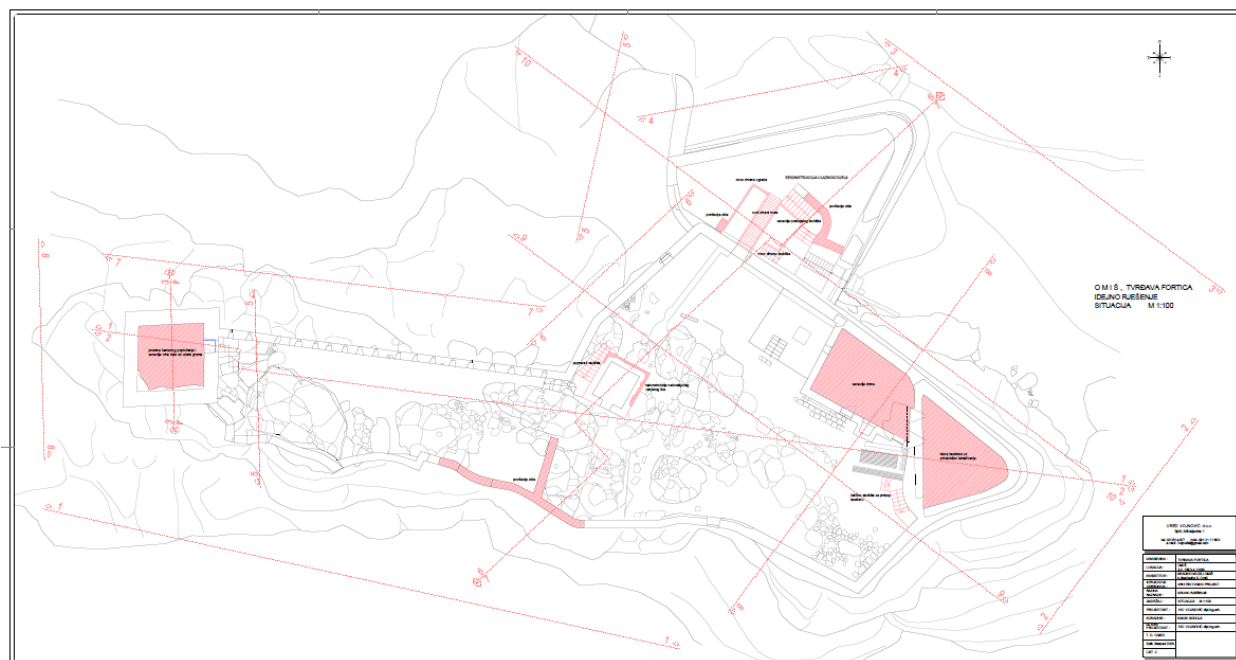
Fortica

U 2023. g. smo konzervatorsko-restauratorskim postupkom zaštitili 432 metalna nalaza s utvrde koji su prispjeli u Muzej 90-ih godina 20. stoljeća u vrijeme obnove utvrde. Radovi su provedeni u restauratorskoj radionici Umjetničke akademije, Sveučilišta u Splitu. Dio sredstava smo pribavili na natječaju Min. kulture i medija.

Dio konzerviranog materijala, prije i nakon provedenog postupka

U svrhu sanacije određenih dijelova utvrde izrađena je tehnička dokumentacija - idejni i glavni projekt do rekonstrukcije utvrde, prema odredbama Konzervatorskog odjela Split (projektant Ured Vojnović d.o.o., Split).

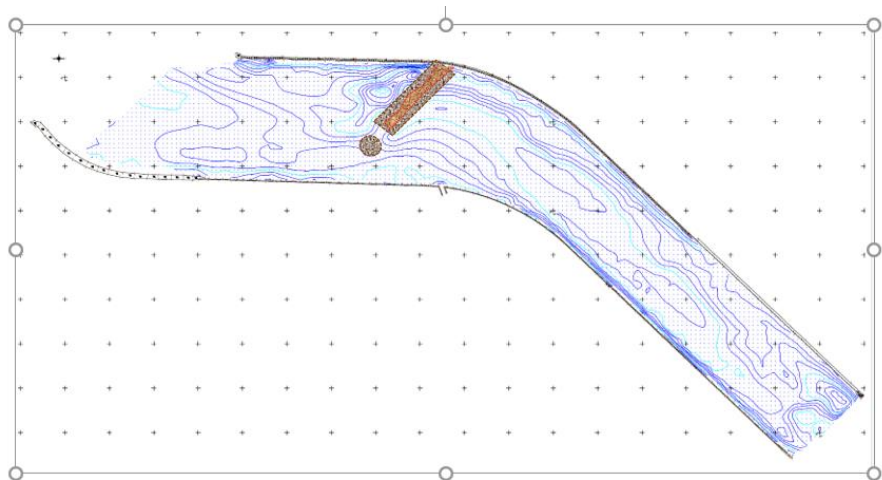

Idejno rješenje uređenja Fortice (Ured Vojnović d.o.o.)

Mostina

Dokumentiranje/istraživanje Mostine započeto je 2022. godine kroz program arheološkog

projekta „Podvodna baština Omiša“. Voditeljica istraživanja je Tea Katunarić Kirjakov, profesorica i podvodna arheologinja s Umjetničke akademije splitskog Sveučilišta, a projekt je i u 2023. g. sufinanciran kroz Program razvoja, zaštite i valorizacije pomorske baštine na području SD županije, čiji je nositelj Splitsko-dalmatinska županija. Do kraja 2023. g. pregledano je, dokumentirano i prikupljene su informacije za šest lokaliteta od kojih su neki evidentirani kao potencijalna nalazišta te ih treba pobliže definirati (4 lokacije su u kanjonu i ušću Cetine, od kojih je jedna Mostina, ostali pregledani lokaliteti su parobrod Albania i kasnohelenistički brodolom u Stanićima).

Shematski prikaz Mostine preklapljen s batimetrijskim snimkom ušća Cetine (izradila: Tea Katunarić Kirjakov)

foto Tea Katunarić

Zidana struktura u ušću, nizvodno od današnjeg mosta

Darovanja

- Ana Puchalla Križanac iz Omiša darovala je za kulturno – povijesnu zbirku 197 c/b obiteljskih fotografija, dvije putne isprave - Kraljevine SHS i USA, stari molitvenik (po ugovoru o darovanju KLASA: 612-05/23-03/32; URBROJ: 2155/01-11/01-23-01 od 28. 4. 2023.)

Obiteljska fotografija s vjenčanja Ljubice Križanac i Roka Mimice (New York, poč. 20. st.)

- Anka Mandušić iz Omiša poklonila je 49 predmeta – stari fotoaparati i fotografska oprema i 13 fotografija (po ugovoru o darovanju KLASA: 612-05/23-03/93; URBROJ: 2155/01-11/01-23-01 od 13. 10. 2023.)

Jedan od starijih fotoaparata iz darovnice A. Mandušić

- Damir Mimica je darovao Muzeju 109 etnografskih predmeta (po ugovoru o darovanju KLASA: 612-05/23-03/49; URBROJ: 2155/01-11/01-23-04 od 20. 6. 2023.)
- Toni Kusanović je Muzeju darovao digitaliziranu verziju tiskane periodike Odjek Mosora (KLASA: 612-05/23-03/24; URBROJ: 2155/1-11/01-23-1 od 7. ožujka 2023.g.)
- Toni Kusanović je Muzeju darovao digitaliziranu c/b kopiju katastra Omiša N. Bugardelija iz 1795. godine (KLASA: 612-05/23-03/66; URBROJ: 2155/1-11/01-23-1 od 17. srpnja

2023.g.)

2. ZAŠTITA

Konzervatorsko – restauratorski zahvati, stručna obrada građe

- Za potrebe izlaganja na izložbi Crkva sv. Eufemije na Brzetu u restauratorskoj radionici Arheološkog muzeja Split očišćena su 4 kamena kapitela i ulomci mramorne menze (revers o primopredaji građe KLASA: 612-05/23-03/95; URBROJ: 2155/1-11/01-23-1 od 20. 10. 2023.).
- Za potrebe izložbe Crkva sv. Eufemije na Brzetu nalazi stakla s istraživanja su bili predani na stručnu obradu kolegi Šimi Peroviću, kustos i restaurator-konzervator stakla (revers o primopredaji građe KLASA: 612-05/23-03/92; URBROJ: 2155/1-11/01-23-1 od 10. 10. 2023.).
- Za potrebe projekta digitalizacije poljičkih arhivskih dokumenata preventivno smo uredili dio građe (odvajanje slijepljenih listova, ravnanje zgužvanih, čišćenje površinske prljavštine) kako bi se ista mogla skenirati (po ugovoru KLASA: 612-05/23-03/97; URBROJ: 2155/1-11/01-23-1 od 26.10.2023., više konzervatorica-restauratorica Ana Radić Bizjak).

3. DOKUMENTACIJA, DIGITALIZACIJA

- Muzejska dokumentacija se vodi u programskoj bazi M++ i S++ za sekundarnu dokumentaciju. Muzej posjeduje dvije radne stanice za pristup aplikacijama integriranog muzejskog informacijskog sustava.
- S ciljem očuvanja i zaštite poljičkih arhivskih dokumenata u 2023. godini započeli smo projekt njihove digitalizacije zahvaljujući fin. potpori Min. kulture, SD Županije i osnivača Grada Omiša. Za početak smo nabavili opremu, prijenosno računalo i prijenosni skener. Tijekom 2023. digitalizirano je šest zbirki dokumenata. U tijeku je obrada digitalizirane građe, ali okvirno je riječ o 3500 dokumenata od kojih većina ima više stranica, a nekoliko je i knjiga tako da možemo reći da je napravljeno oko 9 000 skenova. Daljnji rad ovog projekta obuhvatio bi obradu građe. Digitalizirane isprave potrebno je transkribirati s bosančice na latinicu te obraditi talijanske isprave na način da se iščitaju i ispišu njihovi sažetci koji bi uključivali mjesto, vrijeme, imena ljudi i lokaliteta, te razlog izdavanja isprave. Obzirom na količinu dokumenata za obradu potreban je angažman ljudi, ali i vrijeme i novac za temeljitu sustavnu analizu. Cijeli projekt prelazi stručne okvire našeg Muzeja, a za sada funkcioniramo na način da po odobrenim sredstvima angažiramo vanjske suradnike koji se koriste bosančicom i talijanskim jezikom, za rad na digitalizaciji i obradi građe.

Inventarna knjiga

- U inventarnoj knjizi inventarizirano je sveukupno 1381 predmet kroz Arheološku (196), Etnografsku (105), Umjetničku (859) i Povijesnu zbirku (221).
- U sekundarnoj dokumentaciji inventarizirana su 2 zapisa u fondu Izložbe i 5 zapisa u fondu Evidencija terenskih izvještaja.

4. KNJIŽNICA

- Muzejska knjižnica je evidentirana i uredno se vodi kroz tablicu u word dokumentu.
- Tijekom 2023. g. muzejska knjižnica je obogaćena s 4 nove publikacije nabavljene kupnjom.
- Knjižnica je otvorena i za vanjske korisnike, a u 2023. su je koristili studenti za potrebe svojih diplomskih i drugih radova.

5. STALNI POSTAV, STRUČNI RAD I OBRADA MUZEJSKE GRAĐE, RAZNO

- Tijekom 2023. g. izvršena je glavčina pripremnih radova za izložbu Crkva sv. Eufemije – izbor materijala, restauracija nalaza, oslikavanje zida vizualnom rekonstrukcijom apside, izrada postamenata i metalnih nosača kamenih ulomaka, izrada crteža i rekonstrukcija nalaza kako bi se objasnio njihov kontekst.
- Nastavljen je rad na uređenju dvojezičnih legendi u stalnom postavu.
- Usvojen je zapisnik o izvršenoj reviziji muzejske građe i dokumentacije (Klasa: 612-05/23-03/104; Urbroj: 2155/1-11/01-23-1 od 6. studenoga 2023. g.)
- Dr. sc. Miona Miliša, docentica Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu analizirala je antičke spomenike iz Baučića nebili se na njima otkrila polikromija, a za potrebe znanstvenog publiciranja istih.
- U pitanjima stručne obrade umjetničkih zbirki, povrata građe, preventivne zaštite i uspostave mikroklimatskih uvjeta, obrade muzejske dokumentacije i drugih aktualnih muzeoloških tema u radu Muzeja po potrebi se konzultiraju relevantne institucije i muzejski djelatnici (MDC, matične muzejske ustanove prve i druge razine, Ministarstvo kulture i medija RH, Konzervatorski odjel u Splitu)
- Obavljen je dio tekućih poslova održavanja i izmjene zastarjelih električnih instalacija (izmjena glavne razvodne električne kutije, izmjena utičnica i prekidača, montaža novih rasvjetnih tijela i električnog ormarića za routere interneta, alarmnog sustava i videonadzora).

6. INFORMATIČKI POSLOVI MUZEJA

- U skladu s muzeološkim standardima GM Omiš sustavno radi na procesu digitalizacije te računalnom vođenju i obradi muzejske dokumentacije u muzejskim informacijskim sustavima M++ i S++. Korištenjem računalne mreže omogućeno je istovremeno

nadopunjavanje muzejske dokumentacije, jednostavniji pristup podacima, pretraživanje i kompletan ispis podataka. GM Omiš posjeduje dvije radne stanice za pristup informacijskim sustavima M++ i S++ na dva računala. Održavanje i nadogradnju sustava provodi tvrtka Link 2, koja je program i kreirala. Podaci o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji dostupni su i u digitalnom obliku.

- Tijekom 2023. godine i dalje se radilo na sustavnom održavanju i ažuriranju web stranica i fb profila Muzeja.

7. IZLOŽBENA DJELATNOST, MANIFESTACIJE

- U Noći muzeja otvorena je izložba radova Milovana Stanića kojom je bio izložen dio građe iz fundusa Muzejske donacije Milovan (ukupno 11 umjetnina). Program Noći muzeja 2023. je obogaćen nastupom 20 polaznika Osnovne glazbene škole L. pl. Matačić iz Omiša.

U Noći muzeja 2023. g.

- Manifestacija Noć tvrđava je regionalnog karaktera (HR, BiH, CG, Češka R), čiji je organizator ustanova Tvrđave kulture Šibenik, a GMO je sudionik manifestacije po drugi put od kada je ista i ustanovljena. U 2023. godini smo organizirali program predavanja dr. sc. Vanje Kovačić *Omiške utvrde* i prof. Tee K. Kirjakov *Podvodno dokumentiranje Mostine* uz prezentaciju makete renesansnog Omiša prema katastru iz 1834. godine (TZ Grada Omiša).
- U svibnju, povodom Međunarodnog dana muzeja i Dana Grada Omiša upriličena je tematska izložba **Obnova mira između Omiša i Dubrovnika 5. ožujka 1245.** Izložba je ostvarena u suradnji s Državnim arhivom u Dubrovniku gdje se čuvaju originalni ugovor i prijepis istoga, koji su izložbom prezentirani. Autor stručne valorizacije ugovora i popratnog kataloga je povjesničar Marijo Reljanović, prof. i voditelj Vojnog muzeja MORH-a.

Izložba *Obnova mira između Omiša i Dubrovnika 5. ožujka 1245.*

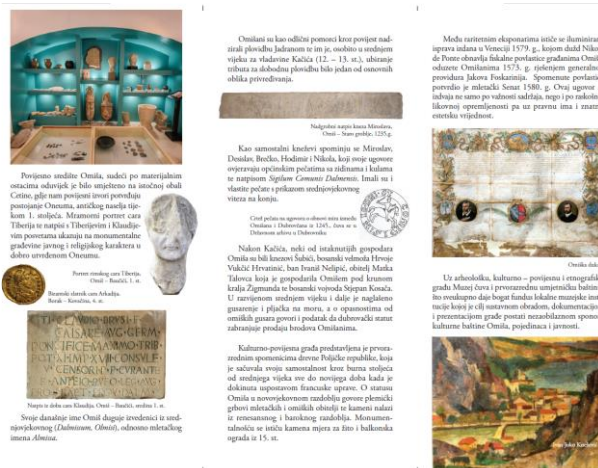
- U Muzeju je od svibnja do rujna 2023. bila izložena drvena maketa Omiša načinjena prema katastru iz 1834. godine. Izlaganjem je maketa bila dostupna javnosti kako bi se uočile eventualne greške da u konačnici model koji će biti napravljen u bronci, bude što vjerniji prikaz Omiša s početka 19. stoljeća.

Drvena maketa Omiša prema katastru iz 1834. g.

8. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

- Katalog izložbe **Obnova mira između Omiša i Dubrovnika 5. ožujka 1245.** čime je pokrenuta naša edicija *Izdanja Gradskog muzeja Omiš.*
- Uz sve izložbe i događanja se tiskaju prigodni plakati/letci.
- Pripremljen je i tiskan promotivni letak o Muzeju, u dvojezičnoj verziji.

- Pripremljen je i promotivni letak o nalazištu Crkva sv. Eufemije na Brzetu, a tiskala ga je TZ Grada Omiša.

9. EDUKATIVNA DJELATNOST, PROJEKTI

Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

Vodstva po stalnom postavu su provedena u suradnji s nastavnicima OŠ Josip Pupačić i područnih škola u okviru njihove terenske nastave i školskog kurikulumu te s ostalim zainteresiranim skupinama.

Radionice

- Radionice na temu zavičajna povijest – antičko doba ili srednjovjekovno doba, provode se u dogovoru s nastavnicima OŠ J. Pupačić u školskoj godini 2022. / 2023.
- Mala radionica glagoljice prilika je upoznati ili ponoviti poznavanje glagoljične azbuke, tog jedinstvenog pisma koje spada u bisere hrvatske i svjetske baštine. Na širem omiškom području stoljećima se njegovala tropismenost i trojezičnost (kroz bosančicu, glagoljicu i latinicu) te možemo slobodno reći da je riječ o posebnosti hrvatskog nacionalnog identiteta. Stoga smo u Gradskom muzeju Omiš u suradnji s interpretatoricom baštine i Tz Grada Omiša pripremili interpretaciju stalnog muzejskog postava na temu hrvatske tropismenosti. Stručnim vodstvom kroz muzejski fundus upoznaju se pisani spomenici od antike do novoga doba čime se daje pregled povijesti pisma u našem kraju.

10. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR) I RAZNO

Na web stranici i fb profilu Muzej objavljuje događanja (<https://gradskimuzejomis.hr>; <https://www.facebook.com/gradskimuzejomis/>).

11. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Zaključno s 31. prosinca 2023. zabilježeno je 1523 posjeta.

12. FINANCIJE

Izvori financiranja za 2023. godinu (u %):

- Osnivač: 101.502,21 EUR– 69,82 %
- Vlastiti prihodi: 770,63 EUR– 0,53%
- Područna (regionalna) samouprava (SDŽ): 8.200,00 EUR– 5,64 %
- Republika Hrvatska/Ministarstvo kulture: 34.905,93 EUR – 24,01%

Prihodi poslovanja 145.378,77 €

Prihodi poslovanja su ostvareni u najvećem dijelu iz proračuna Grada Omiša za financiranje redovne djelatnosti proračunskog korisnika 101.502,21€, zatim od pomoći proračunu iz drugih proračuna, od pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (Splitsko dalmatinska županija 8.200,00 €, Ministarstvo kulture 34.905,93 €) , prihodi od pruženih usluga 770,63 € (prodaja ulaznica). Prihodi ostvareni od Ministarstva kulture u ovoj godini koristili su se za financiranje tekućih projekata sufinanciranim sredstvima Ministarstva (Arheološki lokalitet Brzet te nabava materijala za pohranu građe i potrebe Izložbe , prema potpisanim Ugovorima).

Rashodi poslovanja 141.905,50 €

Rashodi poslovanja evidentirani su u skladu s pozicijama proračuna i računskom planu. Obuhvaćaju rashode za zaposlene u iznosu od 43.296,32 € , materijalne rashode u iznosu od 98.262,79 €, financijske rashode u iznosu od 346,39 €.

U 2023. godini rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 2.265,64 €.

Izvešće sastavila A. Tabak

KLASA: 612-05/24-03/44

URBROJ: 2155/1-11/01-24-01

Omiš, 22. ožujka 2024. g.